

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในอดีตคนพิการที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพและการศึกษามีจำนวนน้อยมาก จึงเป็นเหตุให้คนพิการส่วนใหญ่ขาดความรู้ ขาดทักษะในการอยู่ร่วมในสังคมและการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนพิการไม่สามารถพึ่งตนเองได้ การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จะช่วย使人พิการสามารถช่วยเหลือตนเอง และทำให้สังคมยอมรับว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ปัจจุบันการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในประเทศไทย เปิดโอกาสให้คนพิการเข้าเรียนเป็นจำนวนมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการเรียกร้องขององค์กร คนพิการ รวมทั้งการได้รับความร่วมมือและประสานงานที่ดีจากหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ เอกชนและสื่อมวลชน ทำให้คนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา สังคม และอาชีพ ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดีขึ้นและสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้ (กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา. 2543, 5-6)

จากรายงานการสำรวจข้อมูลคนพิการในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะความพิการ 5 ประเภท พบว่า ประเทศไทยมีคนพิการ จำนวน 1,100,761 คน ประมาณร้อยละ 8.9 ของประชากรทั่วประเทศ โดยมีคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมากที่สุด จำนวน 512,989 คน รองลงมา คือ พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย 240,904 คน พิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ จำนวน 222,004 คน พิการทางการมองเห็น จำนวน 123,157 คน และพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 81,262 คน และมีคนพิการไม่มีการศึกษาอัตราร้อยละ 31.6 ของคนพิการทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2544 : 1)

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และจะเป็นผู้สืบทอดความเป็นชาติต่อไปในอนาคตเด็กทุกคน จึงควรได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานและการคุ้มครอง โดยคำนึงถึงความต้องการพื้นฐานของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเด็กพิการหรือด้อยโอกาสในลักษณะใดก็ตาม (คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ, 2538 อ้างถึงใน สมพร หวานเสรีจ. 2545 : 1) และตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล มนุษย์ทุกคนย่อมมีความเสมอภาคและโอกาสเท่าเทียมกันที่จะดำรงชีวิตอยู่ ไปไหนมาไหนได้ในสังคม ได้รับการศึกษาและประกอบอาชีพ ตลอดจนอยู่ร่วมกับชุมชนโดยไม่แบ่งแยกกันว่าเป็นคนพิการหรือคนทั่วไป ประเทศไทยได้ให้

ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการในทุกด้าน โดยบัญญัติรับรองสิทธิของคนพิการไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทยรวมทั้งนโยบายของรัฐบาล โดยหวังผลจะลดปัญหาในอดีตที่คนพิการจำนวนมากถูกกีดกันจากคนในสังคมทำให้ขาดโอกาสในการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา สังคม และอาชีพทันเวลา ซึ่งส่งผลให้มีคนพิการที่ไม่มีคุณภาพอยู่เป็นจำนวนมากในสังคมปัจจุบัน (กลุ่มพัฒนาการศึกษา, 2540 และคณะกรรมการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ, 2543 อ้างถึงในสมพร หวานเสร็จ : 1)

การศึกษาเป็นรากฐาน และเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ การที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากรและประเทศให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 1) ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและพัฒนาตนเองในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 5) การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพ โดยการพัฒนาความสามารถที่ติดตัวมาของมนุษย์แต่ละคน เป็นกระบวนการช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่วางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข (วิชัย เวียงสงค์, 2544 : 1) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 ระบุตอนหนึ่งว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน..การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้น พื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2546 : 1)

การศึกษาพิเศษ คือ การพัฒนาความสามารถของคนพิการแต่ละคนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากที่สุด และเป็นภาระแก่ผู้อื่นน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น บางคนอาจจะช่วยเหลือให้สามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ บางคนมีความสามารถในการเรียนเขียนอ่านหนังสือได้หรือเรียนวิชาชีพแขนงต่าง ๆ ตามความถนัด เพื่อนำทักษะด้านอาชีพไป

ทำงานเลี้ยงตน ประการสำคัญ คนพิการได้เรียนทักษะการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลทั่วไปได้อย่างปกติในสังคม ผู้ที่เกี่ยวข้องที่สำคัญที่สุดในการสอนคนพิการก็คือครูและอาจารย์ที่มีความเข้าใจในสถานะของคนพิการ มีใจรัก เมตตา ศรัทธาในอาชีพครู เต็มใจที่จะพัฒนาคนพิการพร้อมจะแก้ไขปัญหามาให้แก่มนุษย์พิการให้มีความสามารถเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. 2544 : 7)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามแนวทางของการจัดการศึกษาแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ตามมาตรา 22 ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” มาตรา 24 (5) ระบุไว้ว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้...” มาตรา 26 ระบุไว้ว่า “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. 2546 : 11-13)

การจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะต้องมีการวางแผนทางและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างจากบุคคลปกติ และบุคคลที่มีความพิการประเภทอื่นทั้งในเรื่องของหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม และวิธีการวัดผลประเมินผล จะต้องจัดให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และมีพัฒนาการให้เป็นไปตามศักยภาพ จัดให้ผู้เรียนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพตามความต้องการจำเป็นพิเศษควบคู่กับการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบ วินัย มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้สามารถมีทักษะในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน และมีทักษะอาชีพเพื่อการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป (กรมวิชาการ. 2538 : 13-14)

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนขึ้นเพื่อเป็นกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมกิจกรรมที่จัดให้เรียนตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มสาระ การเข้าร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเอง

ตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ ปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 6)

ในปัจจุบัน การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนพิการอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียนพิการทุกประเภท ตั้งแต่ระดับปฐมวัย (อนุบาล) และช่วงชั้นที่ 1 จนถึงระดับช่วงชั้นที่ 4 (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6) ซึ่งมีโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา รวมทั้งสิ้น 19 โรงเรียนทั่วประเทศ ในฐานะที่ผู้วิจัยมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นหนึ่งใน 19 โรงเรียน ที่จะต้องดำเนินการในด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และได้ทำการสำรวจปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งพบว่า ผู้ที่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษมีปัญหาน้อยกว่าครูที่ไม่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ จึงได้เห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการบริหาร วางแผนการพัฒนาครูผู้สอนและกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องตามศักยภาพและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

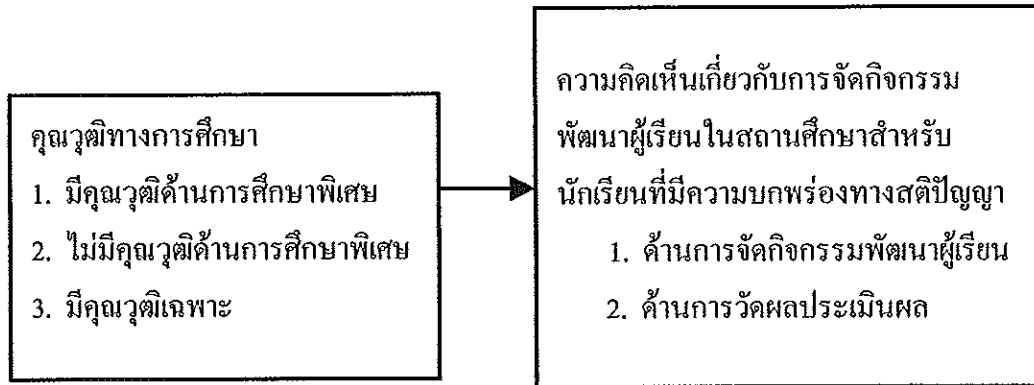
1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกตามคุณวุฒิ ได้แก่ มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ ไม่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ และมีคุณวุฒิเฉพาะ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษ และไม่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิเฉพาะ มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่ไม่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิเฉพาะ มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในครั้งนี้ เป็นการศึกษเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการวัดผลประเมินผล โดยผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่โรงเรียนการศึกษาพิเศษใช้ในการจัดการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 19 โรงเรียน ได้ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในสถานศึกษา ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดกระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน การวัดประเมินผล และการรายงานผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 19 โรงเรียน จำนวน 832 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 19 โรงเรียน จำนวน 285 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณวุฒิทางการศึกษา คือ มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษ ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษและมีคุณวุฒิเฉพาะ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่

1. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. ด้านการวัดผลประเมินผล

นิยามศัพท์

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถให้เป็นที่ไปตามศักยภาพ พื้นฟูสมรรถภาพและสร้างเสริมพัฒนาการให้กับนักเรียนพิการในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น
2. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การวางแผนและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน
3. การวัดประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่โรงเรียนจัดทำขึ้น
5. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกและแนวคิดต่าง ๆ ของครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
6. ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค หรือปัจจัยอื่นใด ที่เป็นตัวขัดขวางให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ประสบความสำเร็จ
7. พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งในโครงสร้าง (Structure) และแบบแผนของอินทรีย์ทุกส่วน การเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ เป็นขั้น ๆ จากระยะหนึ่งไปอีกระยะหนึ่งทำให้เด็กมีลักษณะและความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งจะมีการทำให้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
8. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง นักเรียนของโรงเรียนเฉพาะความพิการที่เปิดทำการเรียนการสอนนักเรียนที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าคนปกติทั่วไป เมื่อวัดระดับสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว มีสติปัญญาดำกว่าคนปกติ และมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์อย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า เช่น ทักษะในการสื่อสาร ทักษะทางสังคม ทักษะการใช้สาธารณสมบัติ การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนวิชาการ เพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง และการทำงาน ซึ่งลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาจะแสดงอาการก่อนอายุ 18 ปี มีระดับสติปัญญาค่ำตั้งแต่ 70 ลงมา

9. คุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ หมายถึง วุฒิทางการศึกษาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีขึ้นไปหรือการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาที่ ก.ค. รับรอง

10. ไม่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ หมายถึง ไม่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีขึ้นไป หรือการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาที่ ก.ค. รับรอง

11. คุณวุฒิเฉพาะ หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาเฉพาะที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีขึ้นไป เช่น กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด อรรถบำบัด เนาะแนว จิตวิทยา

12. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งมีทั้งหมด 19 โรงเรียน กระจายอยู่ทั่วประเทศ

13. ประสบการณ์สอน หมายถึง ครูที่มีประสบการณ์สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ตั้งแต่ 1 ปีการศึกษาขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษระหว่างไม่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษระหว่างมีคุณวุฒิเฉพาะ ไม่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษระหว่างคุณวุฒิเฉพาะ คาดว่าจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ